

Slavekirkegården

matr. nr. 5 Amagerbro

Hvor gammel denne, nu forlængst forsvundne, kirkegård var, er vanskeligt at sige. Den var anlagt til brug for Tugthuset på Christianshavn, også kaldet Børnehuset, formentlig i 1770'erne eller 80'erne. Det var en tid hvor forbrydere, hvad enten de døde naturligt eller blev henrettede, ikke kunne hvile i indviet jord.

Kirkegårdens officielle navn var Tugt- og Forbedringshusets begravelsesplads eller Børnehuskirkegården, men som oftest brugte man navnet Slavekirkegården, idet tugthusfanger dengang kaldtes slaver.

Kirkegården lå lige overfor Vor Frelzers Kirkegård på den modsatte side af Amagerbro, hvor Hollænderdybet ligger i dag. Der er ikke nogle synlige spor af den nu.

Af begivenheder på kirkegården er det måske især værd at bemærke sig en: Den 20. november 1838 blev rovmorderen Petri Claudi Ferdinand Emil Worm henrettet på Christianshavns Fællod for et to år tidligere forøvet mord på den velkendte litterat Jens Peter Tønder, og blev begravet her. Skønt han vel i virkeligheden var både kynisk og usympatisk, opnåede han under sit fængselsophold ikke så lidt popularitet, ikke mindst blandt det svage køn. Han skrev digte og disse og hans tanker i fængslet blev befordret i trykken. Endog hans portræt kom i handelen, og han fik tilsendt blomster af hysteriske kvinder.

Stor blev opstandelsen da også, da der kort tid efter henrettelsen begyndte at gå rygter i København om at Worms lig skulle være fjernet fra kirkegården. En tidlig morgenstund, den 7. december 1838, foretog man en officiel undersøgelse af graven, som ganske rigtigt viste sig at være forstyrret - liget var der, men hovedet manglede. Først mere end 40 år senere blev mysteriet opklaret, da den ansete professor og etatsråd C. Otto indrømmede at han i videnskabeligt øjemed havde stjålet Worms hoved.

I 1857 begyndte arbejdet på at få kirkegården flyttet - tidsånden krævede nu ikke mere, at forbrydere skulle have deres egen begravelsesplads, men man anvendte i stedet en særlig afdeling af de almindelige kirkegårde. En medvirkende årsag til nedlæggelsen var også, at sundhedsvæsenet fandt det skadeligt fortsat at foretage begravelser her, idet de tilstødende lodder under Sundbyvester på den tid begyndte at blive bebyggede i større stil.

I 1880'erne benyttedes kirkegårdens areal til tømmeroplag, og i 1887 ses, at grosserer Chr. Nimb, Københavns Trælastlager, fik tilladelse til at opføre en hestestald i tilslutning til et lukket tømmerkur, der allerede da fandtes på pladsen.

Tømmeroplaget og bygningerne brændte i januar 1902, og tømmer for omkring 1/2 million kroner blev flammernes bytte. Branden skyldtes to vagabonder der havde røget cigaretter i hestestalden.

I 1902 opførtes her og på nabogrunden „Syven” Sønderbro Teater. Ved grundudgravninger og kloakeringsarbejder i Hollænderdybet og arealet syd herfor er man fra tid til anden stødt på de rå tildannede kister, forede med træuld eller halm, hvori fangerne blev begravet.

Kilde: Erik Housted, "Fra Limfabrik til Bankhus", 1978